

የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ሰላማዊ

የህክምና አገልግሎት አስጣጥ መመሪያ 667/2013

ግንቦት 2011 ዓ.ም.

መግቢያ

ባለስልጣን መ/ቤቱ በአዋጅ ከተሰጠው ከፍተኛ ሀገራዊ ኃላፊነት አኳያ ዓለምአቀፍ ህግጋት፣ ደንብና ተቀባይነት ያላቸውን መመሪያዎች ጠብቆ (SRPs) የመስራት ግዴታ አለበት። በአዋጅ ከተሰጠው ኃላፊነት አንዱ ከአደጋና ከስጋት ነፃ የሆነ የአየር ትራንስፖርት አገልግሎት መስጠት ሲሆን ይህንን አገልግሎት የሚሰጡ ባለሙያዎች ከሥራው ባህሪ አንፃር በየጊዜው የጤንነት ምርመራ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። ባለስልጣን መ/ቤቱ የዓለምአቀፍ ሲቪል አቪዬሽን ድርጅት ባወጣው መስፈርትም ሆነ ከሙያው ጋር ተያያዥ በሆነ መመሪያ መሠረት በየአራት ዓመቱ የጤንነት ሁኔታ ማስመርመርና በአዲት ወቅትም የባለሙያዎቹን የጤንነት ሁኔታ ማረጋገጫ ማስረጃ የማቅረብ ዓለምአቀፍ ግዴታ ነው። በአፕሬሽንና ቴክኒካል ሥራ ሂደት ላይ የሚቀጠሩ አዳዲስ ሠራተኞችንም አሰልጥኖ ለመቅጠር በቅድሚያ የጤንነት ምርመራ የሚደረገው ራሱን የቻለ የአቪዬሽን ሜዲካል አሴሰር ባለበት የጤና ተቋም ብቻ ነው።

ባለስልጣን መ/ቤቱ ከዓለምአቀፍ ግዴታ ከመወጣት ባሻገር የአቪዬሽን ዘርፍ እድገት ለማስቀጠል የሠራተኞችን ደህንነትና ጤንነት የመጠበቅና ምቹ የሥራ አካባቢን የመፍጠር ኃላፊነት አለበት። ባለስልጣን መ/ቤቱ ይህንን ለመፈፀም የሚያስችል የአሰራር ሥርዓት በመዘርጋት ደረጃውን የጠበቀ አገልግሎት መስጠት ይጠበቅበታል። በመሆኑም አገልግሎት አሰጣጡን በመመሪያ በማስደገፍ ከ2002 ዓ.ም ጀምሮ በባለስልጣን መ/ቤቱ ባለው መካከለኛ ክሊኒክና ከሌሎች የጤና ተቋማት ጋር የአገልግሎት ስምምነት ውል በመግባት እየተሰጠ ይገኛል። ሆኖም ካለው ነባራዊ ሁኔታ በመመሪያው የተካተቱት አንቀጾች ይዘት በርካታ ክፍተቶችና ችግሮች ያሉበት በመሆኑ ለአፈፃፀም ሆነ ለክትትል አስቸጋሪ አድርጎታል።

ስለሆነም የህክምናው አገልግሎት ጥራትና ተደራሽነት ያለው እንዲሆን፣ ለህክምና የተመደበው በጀት ኢኮኖሚያዊ/የገንዘብ ምጣኔን ባገናዘበ መልኩ ለመጠቀምና በአፈፃፀም ሂደት ያሉትን ክፍተቶችን በመለየት እርምጃ ለመውሰድ እንዲቻል መመሪያውን ፈትሾ ማስተካከል ተገቢ ከመሆኑም በላይ በኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለስልጣን መቋቋሚያ አዋጅ 616/2001 አንቀጽ 92/2 መሠረት ባለስልጣን መ/ቤቱ መመሪያ የማውጣት ስልጣን ስለተሰጠው ሥራ ላይ የነበረውን መመሪያ ለመተካት የወጣ አዲስ መመሪያ ነው።

የመመሪያው ዓላማ

የህክምና አገልግሎት አሰጣጡ መሪያ ግልፅና ለአፈፃፀም ምቹ በማድረግ፣ በተቋሙ ከሊኒክ እየተሰጠ ያለውን የህክምና ሽፋን በማሻሻል የተገልጋዩን እንግልት ለማስቀረት የሚያስችል በባለሙያ የታገዘ አሰራርን ለመዘርጋት፣ ተቋሙ ለህክምና የሚያወጣው በጀት ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ ለመጠቀም በሚያስችልና ተጠያቂነት ያለበት አሰራርን ለማስፈን፣ የተሰጠውን አገልግሎት አፈፃፀም ለመከታተልና ለመቆጣጠር፣ የጤና ተቋማት እየሰጡ ባለው አገልግሎት የክትትል (Supervision) ሥራ በማከናወን የተሻለ አገልግሎት ለሰጡ የሚችሉ የህክምና ተቋማትን በህጋዊ መንገድ ስምምነት በመፈፀም ጥራትና ተደራሽነት ያለው አገልግሎት ተገልጋዩ እንዲያገኝ በማድረግ የሠራተኛውን ደህንነትና ጠፃሚነት በማጠበቅ ምቹ የሥራ አካባቢን መፍጠር ነው።

2.አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለስልጣን የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ የአሰራር መመሪያ ቁጥር 667/2013” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

3. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚሰጠው ካልሆነ በቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ የተጠቀሱት፡-

- 3.1 «ባለስልጣን መ/ቤቱ» ማለት የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለስልጣን ነው፡፡
- 3.2 “ተገልጋይ” ማለት በባለስልጣን መ/ቤቱ በቋሚነት/በኮንትራት የተቀጠረ ባለሙያ / ሠራተኛ ነው፡፡
- 3.3 “የአሰራር መመሪያ” ማለት የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለስልጣን የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ አሰራር መመሪያ ነው፡፡
- 3.4 “የህክምና ተቋማት” ማለት ባለስልጣን መ/ቤቱ በግዥ ህግና መመሪያ መሠረት በግልፅ ጩታ በማወዳደር ብቃትና ጥራት ያለው አገልግሎት ከሚሰጡ የመንግስት ወይም ከተመረጡ የግል ሆስፒታሎች፣ ፋርማሲዎች፣ የህክምና ምርመራ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት (Diagnosing Centers) እና ጤ ጣቢያ የወል ስምምነት የሚፀምባቸው ህጋዊ ተቋማት ናቸው፡፡
- 3.5 “ድንገተኛ ህመም” ማለት አስቸኳይ የህክምና አገልግሎት የሚስፈልገው ጊዜ የሚያስጥና ታማኝነት በፍጥነት የህክምና እርዳታ ካላገኘ ለከፋ ጉዳት የሚደርግ ህመም ማለት ነው፡፡
- 3.6 “አዲስ ምልምል ሠራተኛ” ማለት በተቋሙ በአየር ትራፊክ ተቆጣጥሪነት፣ በኮምፒውተር፣ ናቪገሽንና ሰርቪላንስና በኤሮኖቲካል ሚሻ አገልግሎት ስልጠና በመወሰድ በቋሚነት የሚቀጠር ባለሙያ ነው፡፡
- 3.7 “የመከራ ጊዜ ሠራተኛ” ማለት አዲስ የተቀጠረና በመከራ ጊዜ ላይ ያለ ሠራተኛ ማለት ነው፡፡
- 3.8 “የኮንትራት ሠራተኛ” ማለት ለተወሰነ ጊዜ ዘላቂነት በሌለው ሥራ ላይ ለስድስት ወራት ወይም እስከ አንድ ዓመት ድረስ በወል በሚታደስ ስምምነት የሚቀጠር ሆኖ የኤርክሩ ማጽደቅን አይመለከትም፡፡
- 3.9 «አደጋ» ማለት ተገልጋዩ በሥራ ላይ እያለ ከሥራው ጋር የተያያዘ አደጋ ማለት ነው፡፡
- 3.10 «ሕመም» ማለት በቋሚነት/በኮንትራት ተቀጥሮ የሚገለግል ሠራተኛ በተለያዩ ምክንያት በጤነት የሚጋጥሙ እክል ማለት ነው፡፡

አንቀፅ -1

የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ

- 1.1. በባለስልጣን መ/ቤቱ በቋሚነት/በኮንትራት የተቀጠረ ሠራተኛ/ኃላፊ ህመም ሲያጋጥሙ በሥራ ክፍል ኃላፊ/የቅርብ ኃላፊ በአወቅታቸው ሲሰተም በተቋሙ ከሊኒክ አገልግሎቱን ያገኛል፤
- 1.2. በቋሚነት/በኮንትራት የተቀጠረ ሠራተኛ/ኃላፊ ያጋጠሙ ህመም በከሊኒክ ደረጃ ሊታከም የሚችል መሆኑ በከሊኒኩ የጤ ባለሙያዎች ተረጋግጦ የተሻለ ህክምና ሊያገኝ ወደ ማቸልበት የጤ ተቋም የሪፈራል ማስረጃ በመያዝ አገልግሎቱን ያገኛል፤
- 1.3. ከላይ በአንቀጽ 1/1.2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ወደ ደንበኛው ህክምና ተቋም ሠራተኞች የሚከተት ሠራተኛው ያጋጠሙ ህመም ከከሊኒኩ አቅም በላይ ብቻ መሆኑ ሲረጋገጥ እንጂ እንደመባት ተወስዶ የሚጠየቅ ያለመሆኑ፤
- 1.4. ተገልጋዩ የተሰጠው የሪፈራል ወረቀት የሚገለግለው ለአንዴ ህክምና ብቻ ሆኖ ተከታታይ ህክምና ወይም ተጨማሪ ምርመራ እንዳለው ማስረጃ ሲያቀርብ ወይም በሌላ ሐኪም መታየት እንዳለበት ቀድሞ ባየው ህኪም

ሲታዘዝና ማረጃ ሲያቀርብ ብቻ በድጋሚ የሪፈራል ወረቀት በመኖሩ ወደ ደንበኛው ክለኒክ በመሄድ አገልግሎቱን ያገኛል፤

- 1.5. ታካሚው በህክምና ተቋሙ ለተጨማሪ ምርመራ ወይም ተከታታይ ህክምናና ክትትል ቀጠሮ ከተሰጠው የቀጠሮውን ህጋዊ ማረጃ ወደ ተቋሙ ክለኒክ በመቅረብ የሪፈራል ማረጃ በመኖሩ ህክምና አገልግሎቱን ያገኛል፤
- 1.6. አንድ ተገልጋይ ደንበኛ ባልሆነ የህክምና ተቋም በመግስት ሆስፒታል ተከታታይ ህክምናና ክትትል የሚደረገው በደንበኛ የህክምና ተቋም ሪፈር ሲባልና አገልግሎቱ በሌሎች ደንበኛ የህክምና ተቋሞች የሚገኝ ሲሆን ብቻ ነው፤
- 1.7. ተገልጋዩ በደምበኛ የህክምና ተቋም ማግኘት የሚችለው የህክምና አገልግሎት የክለኒክ ባለሙያው በሪፈራሉ ላይ ከህመሙ ጋር በተያያዘ በተገለፀው የስፔሻሊቲ ዓይነት ብቻ ሲሆን በአንዴ በተላከበት በዚያው በሌላ ሐኪም/ስፔሻሊቲ መታየትም ሆነ መታከም አይቻልም፤ ይሁን እንጂ ከህመሙ አጠቃላይነት የተነሳ ቀደም ያየው ሐኪም በሌላ ሐኪም መታየት እንዳለበት በህክምና ተቋሙ ወደ ተፈላገው ስፔሻሊቲ ሲልከው በዚያው መታየት/መታከም ይችላል፤
- 1.8. ተገልጋዩ ባለስልጣን መ/ቤቱ ስምምነት ከፈፀመባቸው የጤና ተቋሞች የህክምና አገልግሎቱን ማግኘት የሚችሉት ከስራ ሰዓት ወጪና በበዓላት ቀናት በሚጋጥም ደንገተኛ ህመም ካልሆነ በስተቀር በመደበኛ የሥራ ሰዓት የክለኒኩ የህክምና ባለሙያ ሚጋገጫ ሲሰጥ ብቻ ነው፤
- 1.9. በአንቀፅ 1/1.7 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በአዳር ሽፍት የሚሰሩ ሠራተኞች በሥራ ላይ እያሉ ለሚጋጥማቸው ህመም የባለስልጣን መ/ቤቱ ክለኒክ የ24 ሰዓት አገልግሎት ስለሚሰጥ ከሥራ ሰዓት ወጪ ለሚጋጥም ህመማዊ አደጋ ያለምንም ቅድመ-ሀኔታ እንደአደጋውና እንደህመሙ አጠቃላይነት ቢቻል ወል በፊት መጣት የህክምና ተቋም ካልሆነ አቅራቢያ ከሚገኝ የህክምና ተቋም አገልግሎቱን ማግኘት ይችላሉ፤
- 1.10. በደንበኛ የጤና ተቋም ህክምና እንዲያገኙ የተወሰነላቸው ተገልጋዮች ከባለስልጣን መ/ቤቱ ክለኒክ የከፊዲት መጠየቂያ ደብዳቤ እና ሪፈር በመወሰድ አገልግሎቱን ማግኘት ይችላሉ፤
- 1.11. በባለስልጣን መ/ቤቱ ሁለት ዓመትና በላይ ያገለገሉ ሠራተኞች የዓይን ሕክምና ሲያደርጉ በህክምናው ወጠቱ መሠረት ለሚታዘዝ መፅደቅና ለፍሬም መግዝግፍ 700.00 (ሰባት መቶ) እንዲሁም ለሌንስ መግዝግፍ እንደቁጥሩ ብር 600.00 (ስድስት መቶ) በደምኑ ከ1,300.00 (አንድ ሺ ሶስት መቶ ብር) ያልበለጠ ወጪ በባለስልጣን መ/ቤቱ ይሸፈናል፤ ሆኖም ለፍሬም መግዝግፍ የሚከፈለው ለአንድ ጊዜ ብቻ ነው፤ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ተገልጋዩ የታዘዘለት መፅደቅ ስድስት ዓመት የሞላው ከሆነና በሀኪም የመፅደቅ ማዘዣ ተያይዞ ሲቀርብ የመፅደቅ ዋጋው ሙሉ ይሸፈናል፤
- 1.12. የእይታ መጽር (Sight Mirror) ለሚታዘዝ የሌንስ ዓይነቱና ቁጥሩ የመቀየሩ አስፈላጊነት በዓይን ሐኪም ስፔሻሊስት በታዘዘው የህክምና ሚጋገጫ መሠረት በየሁለት □መቱ ለሌንስ በመመሪያው የተገለፀው ሙሉ ወጪ በባለስልጣኑ መ/ቤት ይሸፈናል፡፡ ሆኖም ካጠቃቀምና ከአያያዝ ጉድለት የተሰበረ ወይም የጤና መፅደቅ ወጪ በባለስልጣን መ/ቤቱ አይሸፈንም፤
- 1.13. ተገልጋዩ የጥርስ ህመም ሲያጋጥመው ወል በተገባበት የጤና ተቋም የጥርስ ህክምና፣ መጥበርን ለማስደፈንና የተበላሸን ጥርስ ለማስቀል ሙሉ ወጪው ይሸፈናል፤ ሆኖም ጥርስን ከሚከል ማስጠበቅ እንዲሁም በተለያዩ ምክንያት ማለትም ከሥራ ጋር ባልተያያዘ የተነቀለ ጥርስ የሚከተከል ወጪ በባለስልጣን መ/ቤቱ አይሸፈንም፤

- 1.14. አንቀፅ 1/1.13 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በሥራ ላይ በሚፈርስ አደጋ ተገልጋዩ የጥርስ መወለቅ ወይም መሸረፍ አደጋ ሲያጋጥም ለሠራተኛው ወል በተገባለት የጤና ተቋም በባለስልጣን መ/ቤቱ ወጪ እንዲታከም ጥርሱ እንዲተከል ይደረጋል፤
- 1.15. የጆሮ ህመም ያጋጠመው ቋሚ ሠራተኛ በደንበኛው ከሊኒክ የህክምና ወጪው ተሸፈኖ እንዲታከም ይደረጋል፤
- 1.16. አንቀፅ 1/1.15 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ቋሚ ሠራተኛው በሥራ ምክንያት ዘለቂታዊ የሆነ የመከላከያ ችግር ሲያጋጥመው ይኸው በህክምና ባለሙያ ሲረጋገጥ የማይመጫ መሣሪያ ለአንድ ጊዜ ብቻ መላ ወጪው ተሸፍኖ ለሠራተኛው ይሰጣል፤
- 1.17. በባለስልጣኑ መ/ቤት የተቀጠረች ሠራተኛ የቅድመ-ወሊድ ምርመራ ክትትል በክሊኒኩ ባለሙያዎች እንድታገኝ ይደረጋል፤ ሆኖም ግን ከወሊድ ጋር በተያያዘ የሚከተለው የህክምና አገልግሎት እና እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች ክትትሎችን መላ ወጪ ተሸፍኖ በደንበኛ የጤና ተቋም እንድታገኝ ይደረጋል፤
- 1.18. አንቀፅ 1/1.17 እንደተጠበቀ ሆኖ ተገልጋይ ነፍሰጤ ሠራተኛ በደንበኛው ወሊድ ወይም ባጋጠመው የእርግዝና ችግር ምክንያት /complication/ በደንበኛው መደበኛ ባልሆነ የመንግስት/የግል የጤና ተቋም ሲያዋልዱት የወሊድ አገልግሎት ካገኘች የወሊድና ተዛማጅ ወጪዎች እስከ ብር 4,000.00 (አራት ሺ ብር) በቀረበው ደረሰኝ መሠረት በባለስልጣኑ መ/ቤት ይሸፈናል፡፡ የወሊድ አገልግሎቱን በመንግስት የህክምና ተቋም ካገኘች ያወጣቸው መላ ወጪ ይሸፈንላታል፤ ሆኖም ከዚሁ ጋር በተያያዘ የሚከተለው መድኃኒት ከቀዶ ጥገና ጋር ግንኙነት ከሌለው በስተቀር ግዥው ከደንበኛው መድኃኒት ቤት ይሆናል፤ መድኃኒቱ ከደንበኛው መድኃኒት ቤት ካልገኘ ያለመገኘቱን ከሀላፊ ደንበኛው መድኃኒት ቤት ሚረጋገጫ በሚመነጭ ከሌለ መድኃኒት ቤት በመግዛት ወጪ እንዲተካ ይደረጋል፤
- 1.19. በመንግስት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 1064/2010 አንቀጽ 48/6 መሠረት ባለስልጣኑ መ/ቤቱ ከአንድ ዓመት በታች ህፃን ላላቸው ሴት ሠራተኞች የህፃናት ማቆያ በማዘጋጀትና ባለሙያ በመቅጠር አገልግሎቱን ይሰጣል፤ ሆኖም ተቀጣሪ ሴት ሠራተኞች ምንምምልከት ጊዜ ከልጆቻቸው ጋር እንደሚሳልፉና የህፃናት ማቆያ አሰራርና አደረጃጀት ወደ ፊት በመንግስት በሚጠበቀው ወጥ መመሪያ መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፤
- 1.20. በህፃናት ማቆያ የሚጠል ህፃን የጤና ክትትል ሲያጋጥም የመጀመሪያ እርዳታ በክሊኒኩ ባሉ ባለሙያዎች ብቻ ይሰጣል፤
- 1.21. ከአንድ ዓመት በታች ልጅ ያላቸው ሴት ሠራተኞች ልጁን/ቷን ለማከም የቀሩበት ጊዜ የህክምና ማረጃ ሲያቀርቡ በህመም ፈቃድ ይያዝላል፤
- 1.22. በባለስልጣኑ መ/ቤቱ የተቀጠሉ ሠራተኞች ወል በተገባው የህክምና ተቋም ተኝተው መታከም የሚችሉት ለ30 ቀናት ብቻ ሆኖ ባለስልጣኑ መ/ቤቱ የሀያ ቀናቱን መላ ወጪ እንዲሰጥ የ10 ቀናቱን 50% ብቻ የህክምና ወጪ ይሸፈናል፡፡ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ከህመሙ ጋር በተያያዘ ከላይ ከተጠቀሱት ቀናት በላይ ተኝቶ ለመታከም ታካሚ ወጪው በባለስልጣኑ መ/ቤቱ አይሸፈንም፤
- 1.23. ሆኖም ከላይ በአንቀጽ 1/1.22 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ህመሙ ካደረሰበት ጉዳት አንፃር ተገልጋዩ ከሆስፒታል መውጣቱ ለህይወቱ አስጊ ሆኖ ከተገኘና በህክምና ባለሙያ በማረጃ ተደግፎ ሲገለፅ ከአንድ ወር በላይ እስከ ሶስት ወራት ለሚፈርስ ጊዜ በደንበኛው የህክምና ተቋም ብቻ የሚታከም ወጪው በባለስልጣኑ መ/ቤቱ ሊሸፈን የሚችለው 50% አንድ በጀት ዓመት ለአንድ ጊዜ ብቻ ይሆናል፤
- 1.24. በባለስልጣኑ መ/ቤቱ የተቀጠሉ ሠራተኞች በመንግስት የህክምና ተቋም ተኝተው መታከም የሚችሉት ለ30 ቀናት ብቻ ሆኖ ባለስልጣኑ መ/ቤቱ የ30 ቀናት የህክምና ወጪ መላ ይሸፈናል፤

- 1.25. ሆኖም ከላይ 1/1.23 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ህመሙ ካደረሰበት ጉዳት አንፃር ተገልጋዩ ከሆኑ ሊታል መመገብ ለህይወቱ አስጊ ሆኖ ከተገኘና በህክምና ባለሙያ በሚረጃ ተደግፎ ሲገለፅ ከአንድ ወር በላይ እስከ ሶስት ወራት ለሚደርስ ጊዜ በደንበኛው የህክምና ተቋም ብቻ የሚኖሩ ታካሚ ወጪዎች በባለስልጣን መ/ቤቱ ለሸፈን የሚችለው 50% በአንድ በጀት ዓመት ለአንድ ጊዜ ብቻ ይሆናል፤
- 1.26. ከላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በመግባት ሆስፒታል ከአንድ ወር በላይ እስከ ሶስት ወራት ለሚደርስ ጊዜ ተኝቶ ለሚታከም በባለስልጣን መ/ቤቱ ለሸፈን የሚችለው ወጪ 70% በአንድ በጀት ዓመት ለአንድ ጊዜ ብቻ ይሆናል፤
- 1.27. ከላይ በአንቀጽ 1/1.22 ያለው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የባለስልጣን መ/ቤቱ ኃላፊና ሠራተኛ በደንበኛው የህክምና ተቋም ሆኖ በመግባት ሆስፒታል ተኝቶ መታከም የሚችለው የአልጋ ማረጋገጫ ሀላፊና ከዚያ በታች ብቻ ይሆናል፤
- 1.28. በሥራ ላይ እያሉ በደንበኛ አደጋ ለሚደርስ ህመም ማለትም የመኪና፣ የኤሌክትሪክ አደጋ ወዘተ ባለስልጣን መ/ቤቱ ሙሉ የህክምና ወጪ ይሸፍናል፤
- 1.29. የባለስልጣን መ/ቤቱ ግዴታና ኃላፊነት ህመም ባጋጠመ ወቅት ሠራተኛውን ማከም እንጂ ከህመም ወጭ አጠቃላይ ምርመራ/የሜዲካል ምርመራ (Medical Check up) ማድረግ የሚቻል ሆኖ ከህመሙ ጋር ሳይያያዝ አጠቃላይ ምርመራ ያደረገ ሠራተኛ ወጪዎች በራሱ የሚሸፍንና ይህ ማዘዣ የሰጠ የባለስልጣን መ/ቤቱ የክለኒክ ባለሙያ በዲስፕሊን የሚቀጣ ይሆናል፤
- 1.30. በባለስልጣን መ/ቤቱ ለስልጠና ወደ ወጭ ሀገር ለሚሄዱ ባለሙያዎችና ኃላፊዎች በአምባሰዎች የሚካሄድ ማረጋገጫ እንዲያቀርቡ ሲጠየቁ ከባለስልጣን መ/ቤቱ የስልጠና ማከላከያ ሲያቀርቡ ላገኙት የስልጠና እድል በደንበኛው የህክምና ተቋም እንዲስተናገዱ ይደረጋል ለዚህም ሙሉ ወጪዎች ይሸፍናል፤
- 1.31. ተገልጋዩ በመግባት ሆስፒታሎች ክትትልና ተኝቶ ህክምና ማድረግ የሚችለው በመጀመሪያ ከመ/ቤቱ ክለኒክ ወይም ከደንበኛ የግል የህክምና ተቋም ወደ መግባት ሆስፒታል ሪፈር ተብሎ በክለኒኩ ካርድ ላይ ሲገለፅ ብቻ ይሆናል፤ ከህክምናው በኋላም ሪፈር የተባለበትን የህክምና ማረጋገጫ፣ የህክምና አገልግሎትን ካገኘበት የመግባት ሆስፒታል ስለመታከመ/ሚ የሚሰጡ ማረጋገጫ ሌሎች የምርመራ ማዘዣዎች ከህጋዊ ደረሰኝ ጋር ተያይዞ ሲቀርብ ለህክምናና ያወጣው ወጪ ይተካላቸዋል፤ ሆኖም ግን መድኃኒት ሲታዘዝና ህጋዊ የሐኪም ማዘዣ ይዘው ሲቀርቡ ወል በተገባቸው የደንበኛ መድኃኒት ቤቶች መድኃኒቶችን እንዲያገኙ ይደረጋል፤
- 1.32. የከላሊት ህመም ያጋጠመና ከላሊቱ ሙሉ የሚሳራ/የደከመ እጥበትና ንቅለ-ተከላን ለማድረግ ከፍተኛ ወጪ የሚጠይቅና በተለይ እጥበቱ በየጊዜው በመሆኑ ወጪዎች ለሚሸፈን ባለስልጣን መ/ቤቱ መግባትዎ ተቋም የሚጥሩበት በጀት ወሰን በመሆኑ ከመግባት የህክምና ተቋም ብቻ ለሚኖሩ የእጥበቱን አገልግሎት ወጪ 50% ሀያ ጊዜ የሚሸፈን ሆኖ ንቅለ-ተከላውን ግን አያካትትም፤
- 1.33. ከመደበኛ የሥራ ሰዓት ወጪ ቅዳሜ እሁድን ጨምሮ በበዓላት ቀናት በደንበኛ የታመመ በደንበኛው የህክምና ተቋም ከህመሙ ጋር በተያያዘ በአስቸኳይ እንዲተኛ የተደረገ ሠራተኛ በመደበኛ የሥራ ሰዓት ሰኞ ወዲያው ለተቋሙ ክለኒክ ደወሎ ማለወቅ ያለበት ሆኖ ተኝቶ የመታከሙ ሁኔታ በአንቀጽ 1/1.22 መሠረት የሚፈፀም ይሆናል፤
- 1.34. የሠራተኛውን ደህንነትና ጤነት በተገቢው መንገድ በመጠበቅ፣ በሠራተኛው መካከል ስለባለስልጣን መ/ቤቱ የተቆርቋሪነትና የእኔነት መንፈስን ለማደግ እንዲሁም ወጣታማ ሠራተኛ ይዞ ለመቀጠል ለሴት ሠራተኞች በበጀት ዓመቱ ወሰን የሚፀፀን በር ካንሰርና የጠቅላይ ምርመራ እንዲሁም ለወንድ ሠራተኞች የፕሮቴስት አጤ ካንሰር ምርመራ ፕሮግራም በማወጣት ይከናወናል፤

- 1.35. በሀገር ደረጃ ለሚሳ ወረርሽኝ በሽታ ባለስልጣን መ/ቤቱ ከሌሎች የጤና ተቋማት ጋር በመሆን የክትባት አገልግሎት ይሰጣል፤
- 1.36. የሄፓታይቲስ «ቢ» ወይም «ሲ» ቫይረስ ህክምና በግላቸው ገዝተው ለሚታከሙ ተገልጋዮች ያወጡትን ወጪ 40% ብቻ እንዲሸፈንላቸው ይደረጋል፤ ሆኖም ግን የሄፓታይቲስ «ቢ» ቫይረስ ስርጭትን በመከላከል ደህንነቱና ጤነቱ የተጠበቀ ሠራተኛ እንዲኖር ከሚችል አንፃር እንደአስፈላጊነቱ ክትባቱን ለተገልጋዮች በባለስልጣን መ/ቤቱ ከሊኒክ በኩል እንዲደርስ ይደረጋል፡፡

አንቀጽ-2

በቅርንጫፍ ጽ/ቤት የሚገኙ ሠራተኞች የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ

ተቋሙ በተለያዩ ክልሎች የቅርንጫፍ ጽ/ቤት ያለው በመሆኑ በቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ተቀጥረው በቋሚ ት/በኮንትራት የሚገለግሉ ሠራተኞች የህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ እንዲሆኑ በማድረግ ምቹ የሥራ አካባቢን በጭጠር ሠራተኞቹን ወጠታማ ማድረግ አስፈላጊ ነው፡፡ በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ለሚገኙ ሠራተኞች የሚሰጠው የህክምና አገልግሎት፡-

- 2.1. በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ለሚገኙ ሠራተኞች ለማድረግ ህክምና የሚረዳቸው የህክምናና የመድኃኒት አቅራቢ የአገልግሎት ግዥ አፈፃፀም ሥርዓትን በመከተል ሆኖ በዋናው መ/ቤት የከሊኒክ ባለሙያዎች ድጋፍና ክትትል ይከናወናል፤
- 2.2. በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ያሉ ተወካዮች/ኃላፊዎች ባለበት አካባቢ ባሉ መንግስታዊና ህጋዊ ፈቃድ ባላቸው የግል የህክምና ተቋማትና መድኃኒት ቤቶች ጥራቱ የተጠበቀ፣ ቀልጣፍና ወጪ ቆጣቢ የሆነ የዱቤ የህክምና አገልግሎት አወዳድሮ ወል በባለስልጣን መ/ቤቱ ስም በመዋገድ አገልግሎቱን ይጠቀማሉ፤
- 2.3. ተገልጋይ ወል ወደ ተገባበት ደምበኛ የህክምና ተቋማት በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ኃላፊ ወይም በተጠራው በተፈረመ የህክምና እና የመድኃኒት አገልግሎት መቀጥቢያ ቅጽ መሠረት የህክምና አገልግሎት ያገኛል፤
- 2.4. ተገልጋይ ለህመሙ የታዘዘለትን መድኃኒት ወል ከተገባበት መድኃኒት ቤት በተጻፈለት የመድኃኒት ማዘዣ መሠረት በዱቤ ይገዛል፤ ሆኖም ከደንበኛው ፋርማሲ መድኃኒቱ ካልተገኘ መድኃኒቱ አለመኖሩን ከሁለት ደንበኛ መድኃኒት ቤት ምልክት በማስደረግ ከማንኛውም የመንግስት ወይም የግል መድኃኒት መድኃኒት ቤት ይገዛል ያወጣውም ወጪ ይተካለታል፤
- 2.5. ተገልጋይ እንደ ህመሙ ክብደት በህክምና ባለሙያ ተኝቶ እንዲታከም ሲታዘዝ ለ30 ቀናት አገልግሎቱን እንዲያገኝ ሆኖ የሀያ ቀናት ሙሉ ወጪ እንዲሠም የ10 ቀናት 50% የህክምና ወጪ ብቻ በባለስልጣን መ/ቤቱ ይሸፈናል፡፡ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ከላይ ከተጠቀሱት ቀናት በላይ ተኝቶ ለሚታከም ታካሚ ወጪው በባለስልጣን መ/ቤቱ አይሸፈንም፡፡ ተገልጋዩ ተኝቶ እንዲታከም ሲታዘዝ የአልጋ ማኔገር ሀላፊ ከዚያ በታች መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ በቅድሚያ ለቅርንጫፍ ጽ/ቤት ራሱ/ተወካዩ በቅድሚያ ማስወቅ ይጠበቅበታል፡፡ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ከህክምናው ጋር በተያያዘ የመድኃኒት ግዥ የሚፀመው ወል በተገባበት የደንበኛው ከሊኒክ መድኃኒት ቤት ብቻ ነው ይሆናል፤
- 2.6. በአንቀጽ 1/1.22 እንዲሠም 1.23 እና 1.24 የተገለፀው በክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ተፈፃሚ ይሆናል፤
- 2.7. በቅርንጫፍ ጽ/ቤት የሚገኙ ተገልጋዮች በፈቃድና በልዩ ልዩ ምክንያት ወደ ዋናው መ/ቤት ሲመጡ በባለስልጣን መ/ቤቱ ከሊኒክ የህክምና አገልግሎት ማግኘት ይችላሉ፤ ከባለስልጣን መ/ቤቱ ከሊኒክ ወይም ከቅርንጫፍ ደምበኛ የህክምና ተቋም ወይም የመንግስት ሆስፒታል ተገልጋዩ ሪፊር ከተባለ ወደ ባለስልጣን

መ/ቤቱ ከሊኒክ በመቅረብ ሪፈር ተጽፎላቸው ባለስልጣን መ/ቤቱ ስምምነት በገባው የህክምና ተቋም አገልግሎቱን እንዲያገኙ ይደረጋል፤

- 2.8. ከጎደና ከጋምቤላ ከሚኖሩ ተገልጋዮች በስተቀር ሚኒስቴሩም ለቀድሞና ወይም ከፍተኛ ድንገተኛ አደጋ ሲያጋጥም ለተገልጋዩ የትራንስፖርት ሂሳብ የሚወራረደው ታካሚው ከመግባት ወይም ከደንበኛ ከሊኒክ ሪፈር የተባሉትን የህክምና ማረጃና የትራንስፖርት የክፍለብትን ህጋዊ ደረሰኝ፤ እንዲሁም በከፍተኛ ድንገተኛ አደጋ ምክንያት ለሚኖሩ አደጋው በድንገት የደረሰ ስለመሆኑ የሚሰጡ ክቅርንጫፍ ጽ/ቤት ኃላፊ/ተጠሪ በፅሁፍ ቀርቦና በባለስልጣን መ/ቤቱ የከሊኒክ ባለሙያዎች ሚረጋገጫ ሲሰጥ ብቻ ነው፤
- 2.9. ለከፍተኛ ህክምና ሪፈር ተብሎ ከጎደና ከጋምቤላ የሚኖሩ ተገልጋዮች የትራንስፖርት ወጪ የሚፈነው ከጎደና ወደ ድሬዳዋ በአይሮፕላን ከድሬዳዋ ወደ ደንበኛው የጠፍ ተቋም የሚደረገው ጉዞ በባቡር ወይም በመኪና በመሆኑ ለአወጣጥን፤ ለባቡር ወይም የተሸከርካሪ ትራንስፖርት ህጋዊ ደረሰኝ ተያይዞ መቅረብ ይኖርበታል፤
- 2.10. አንቀጽ 2/2.8 እንደተጠበቀ ሆኖ ካጋጠሙ የጠፍ ችግር ምክንያት ወደ አዲስአበባ ወይም ክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት በሚገኙ የጠፍ ተቋማት ለህክምና ሪፈር የተላከና ፈፅሞ በተሸከርካሪ መመገብ የሚችል ስለመሆኑ በህክምና ባለሙያዎች የተረጋገጠ ማረጃ ተያይዞ ሲቀርብ በአወጣጥን የመጣበት ትኩት ዋጋ እንዲወራረድ ይደረጋል፤ ሆኖም ተጠቃሾች በዚህ መልኩ ለጠቅም የሚችሉው በዓመት ሶስት ጊዜ ብቻ ይሆናል፤
- 2.11. ለከፍተኛ ህክምና ሪፈር ተብሎ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወደ ዋናው መ/ቤት (አ/አ) ደንበኛ የጠፍ ተቋማት የሚሰጡ ተገልጋይ የትራንስፖርት ወጪ ከራሱ ይጠቀማል፡፡ ተገልጋዩ ያወጣውን የትራንስፖርት ወጪ ህጋዊ ደረሰኝ በመቅረብ በሁለት ቀናት እንዲተካ ሲደረግ ነው፤
- 2.12. የህክምና አገልግሎት ወል ስምምነት ያልተገባላቸውና አነስተኛ የኤርናቪቪን ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ጅግጅጋ፣ አዋሳ፣ አሶሳ፣ ኮምቤልቻ፣ ደንበይሎ፣ ሀሙራ፣ ጎሬ፣ ደብረሚቆስ፣ አርባምጭ ጎደ፣ ጋምቤላ፣ ባሌ ሮቤ፣ ሸሬ፣ ጂንካና ሌሎች ወደፊት ሊከፈቱ የሚችሉ ተገቢዎች ባለሙያ አሟላተው እስኪይዙ ድረስ ቢቻል በአቅራቢያው ባለው የመግባት የጠፍ ተቋም ካልሆነ ህጋዊ እውቅና በክልሉ ጠፍ ቢሮ በተሰጣቸው የግል የጠፍ ተቋማት በመታከም የተሟላ ማረጃ በመቅረብ ክፍያው የሚካሄድ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ ታካሚው ተኝቶ የሚታከም ከሆነ በመመሪያው በተገለፀው መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ ይሁን እንጂ ለህክምና ያወጡ ወጪ የሚካሄድ ህጋዊ ደረሰኝ፤ ህክምና ስለማግኘታቸው የሚሰጡ በህክምና ባለሙያ የተረጋገጠ ህጋዊ ማህተም ያረፈበት የህክምና ማረጃ ከመጽሃፈትና ከሌሎች የምርመራ ማከሃዎች ጋር ተያይዞ ሲቀርብ ነው፤
- 2.13. በክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት የሚገኝ የደንበኛ የህክምና ተቋማት የአገልግሎት ወል የሚዘመው ከዋናው መ/ቤት የጠፍ ባለሙያዎች የክትትል ተግባራት ከፈፀሙ በኋላ ነው፡፡

አንቀጽ -3

የተቋሙ መብትና ግዴታ

- 3.1. ባለስልጣን መ/ቤቱ በመግባትና የግል የጠፍ ተቋማት በአገልግሎት ግዥ አወዳድሮ ስምምነት በመግባት የሠራተኞችን ደህንነትና ጠፃሚነት መጠበቅ አለበት፤
- 3.2. የባለስልጣን መ/ቤቱ ከሊኒክ የሚሰጠውን የህክምና አገልግሎት በማሻሻል አጠቃላይ ህክምና ወይም ስፔሻሊስቶች በኮንትራት ወይም በቋሚነት በመቅጠር እና ባለሙያዎች ባላቸው አቅም አገልግሎቱን ለተገልጋዩ እንዲሰጡ መግዛት የሚገባው የላብራቶሪ እና ሌሎች የመመርመሪያ መሣሪያዎችን፣ ሪፎርምዎችን፣ ኪቶችን፣

መድኃኒቶችንና ተያያዥ አስፈላጊ ቁሳቁሶችን በማቅረብ ተገልጋዩ በሌላ የደንበኛ የህክምና ተቋማት የሚገኘውን አገልግሎት በመስጠት ወጪ መቀነስ ይገባዋል፤

- 3.3. በደንበኛው የህክምና ተቋም ለህክምና የተላከ ተገልጋይ አልጋ ይዞ እንዲታከም በህክምና ባለሙያ ሲወሰን ተኝቶ መታከም የሚችለው ህክምና ተቋሙ የወሰነበት ማስረጃ ተያይዞ ሲቀርብ ነው፡፡ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ተኝቶ እንዲታከም የተደረገ ተገልጋይ በ72 ሰዓት ውስጥ በስልክ ወይም ተወካይ በመሆኑ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፤ ይህ ባልሆነበት ሁኔታ ባለስልጣኑ መ/ቤቱ ወጪው የሚሸፈን ከመሆኑም በላይ በሥራ ላይ ላልነበሩበት ጊዜ ደመወዝ ተመላሽ ይደረጋል፤
- 3.4. በሽፍት የሚሰሩ ተገልጋዮች ተረኛ በሆኑበት ዕለት በድንገተኛ ህመም እንደደም ግፊት፣ የስኳር በሽታ፣ አስም እና ተገልጋዩን ለከፍተኛ የጠፃነት ችግር የሚደርሰው ህመም ሲያጋጥም ተገልጋዩ አገልግሎቱን በደንበኛው የህክምና ተቋም ለማግኘት እንዲችል ባለስልጣኑ መ/ቤቱ ተሽከርካሪ ማቅረብ አለበት፤
- 3.5. ባለስልጣኑ መ/ቤቱ በደንበኛው የጠፍ ተቋም ለሚሰጠው ህክምና የቅድመ ርዕይ አይፈፅምም፤ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ተገልጋዩ በመግባት ሆስፒታል ብቻ ተኝቶ እንዲታከም በህክምና ባለሙያ ሲታዘዝ ተኝቶ እንዲታከም የተሰጠ የህክምና ማስረጃ ቀርቦ በባለስልጣኑ መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያ ሲረጋገጥ የተጠየቀውን ክፍያ የሚፀም ሲሆን ይህንን ለመፈፀም ታካሚው የሚከፈልበት ግዴታ አለበት፤
- 3.6. የባለስልጣኑ መ/ቤቱ ክለሲክ በበጀት ዓመቱ ለተገልጋዩ የተፈቀደውን የህክምና በጀት፣ ለመድኃኒትና ለህክምና አገልግሎት ክፍያ የተፈፀመበትን ሂሳብ መዝግቦ ይይዛል፤ ለጠፍ ተቋማት የሚከፈለውን ክፍያ ከተያዘው የበጀት ርዕስ እንዲከፈል ያደርጋል፤ ወጪው ከተፈቀደው በጀት በላይ እንዳይሆን ይቆጣጠራል፤
- 3.7. ከጠፍ ተቋማት የሚከፈሉ የህክምና ሂሳብ መዝገቢያዎች አግባብ ባለው ባለስልጣኑ መረረመ፤ ታካሚዎች/ተገልጋዮች የተቋሙ ቋሚ ሠራተኞች መሆናቸው በሰው ሀብት በኩል ሚጋገጫ ሲሰጥ በባለስልጣኑ መ/ቤቱ የክለሲክ ባለሙያ ብቻ ተረጋግጦ ክፍያ እንዲፈፀም ያደርጋል፤
- 3.8. የባለስልጣኑ መ/ቤቱ ክለሲክ በዓመት ለህክምናና ለመድኃኒት መዝገብ የሚሞል በጀትን ያቅዳል፤ አፈፃፀሙ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል እንዲሁም ሪፖርት ያደርጋል፡፡

አንቀፅ - 4

የተገልጋይ መብትና ግዴታ

- 4.1. ተገልጋዩ በዋናው መ/ቤት ክለሲክ፣ በደንበኛው የህክምና ተቋም እንዲሁም በድንገተኛ ህመም ባጋጠመበት ወቅትም ሆነ የህክምና አገልግሎት ሲያገኝ የተሰጠውን የህመም ፈቃድ/Sickleave/ ማስረጃ በ72 ሰዓት በቅድመ ለቅርብ አለቃ በመቀጠል በክለሲክ ማስመዝገብና ምልክት ማስደረግ አለበት፤ ሆኖም ከተጠቀሰው ሰዓት ውጭ ወይም የህመም ፈቃዱ ከተጠናቀቀ በኋላ የሚቀርብ የህመም ማስረጃ ተቀባይነት የሌለው ከመሆኑም በላይ ታካሚው የህመም ማስረጃ ሳይልክ በስራ ገበያው ላይ ላልነበረበት ቀናት ደመወዝ ተመላሽ ይደረጋል፤
- 4.2. ከድንገተኛ ህመም በስተቀር በመደበኛ የሥራ ሰዓትና ቀናት በክለሲኩ መታከም እየተቻለ በሌሎች ደንበኛ ባልሆኑ የግልና የመንግስት የህክምና ተቋማት ህክምና በሚደረግ የሚከፈል የህክምና ማስረጃ ተቀባይነት የሚኖረው በክለሲኩ ባለሙያ ሲታመንበት ብቻ ይሆናል፤
- 4.3. በደንበኛው የህክምና ተቋም ተኝቶ እንዲታከም የተወሰነለት ተገልጋይ ባገኘው መገናኛ ዘዴ በመጠቀም በ72 ሰዓት ውስጥ ለክለሲክ ወይም ለሰው ሀብት የሚከፈል ግዴታ አለበት፤ ይህ ባልተደረገበት ሁኔታ የሚቀርብ የህክምና ወጪ ክፍያ ተቀባይነት አይኖረውም፤ የህክምና ወጪውም ራሱ ይሸፍናል፤

- 4.4. ተገልጋዮች በአንቀጽ 1 የተዘረዘሩትን የህክምና አገልግሎት ሙሉ በሙሉ የማግኘት መብት አላቸው፤
- 4.5. ተገልጋይ ወል በተገባባቸው የጠፍ ተቋማት የህክምና አገልግሎት ማግኘት የሚችለው በዳቤ ብቻ ነው፤ ስለሆነም በማንኛውም ምክንያት በደንበኛ የህክምና ተቋማት በግል ህክምና አግኝተናል ያወጣው ወጪ ይተካልን ተብሎ የሚቀርብ ጥያቄ ተቀባይነት የለውም፡፡ ከሥራ ሰዓት ወጪ በበዓል ቀናት ካልሆነ በስተቀር ከባለስልጣን መ/ቤቱ ክለሲክ የህክምናና የሚድኃኒት ማግኛ ፎርም ወይም መሻኛ ሳይዝ አገልግሎቱን ማግኘት አይችልም፤ አንድ የህክምና መሳኪያ ፎርም የሚገለግለው ለተላከበት (ለአንድ) የህክምና ዓይነትና ሐኪም ብቻ ነው፤
- 4.6. በባለስልጣን መ/ቤቱ ክለሲክ ባለሙያዎች ወይም በደምበኛ ተቋማት የህክምና ባለሙያዎች የህክምናና የሚድኃኒት አገልግሎት ወል በተገባባቸው በደንበኛ የህክምና ተቋማት አገልግሎቱን እንዲያገኝ በተጻፈለት የሚድኃኒት ማዘዣና የህክምና ሪፈር ላይ በራሱ ፍላጎት ዓይነትን፣ መከላከያን፣ ቀንና የተጻፈን ነገር አስተካክሎ አገልግሎቱን ማግኘት አይችልም፤ ለዚህም የህክምና ወጪውን ራሱ እንዲከፍል ይደረጋል፤ በዲስፒሲንም ተጠያቂ ይሆናል፡፡

አንቀጽ - 5

የሚድኃኒት ግዥ አገልግሎት

- 5.1. የባለስልጣን መ/ቤቱ ክለሲክ ሚድኃኒት ቤት በተቻለ መልኩ ተገልጋዩ የሚጠቀምበትን ሚድኃኒቶችን አሟልቶ ይይዛል፤
- 5.2. የክለሲኩ ሚድኃኒት ቤት በተቻለ መከላከያ በደረጃው ሊያዙ የሚችሉ በወስጥ ክለሲክና በወጭ የደምበኛ የህክምና ተቋማት ለተገልጋይ የሚታዘዙ ሚድኃኒቶችን ይይዛል፤ የሌሉ ሚድኃኒቶችን በደምበኛ ሚድኃኒት ቤት እንዲያገኙ ያደርጋል፤
- 5.3. ባለስልጣን መ/ቤቱ ከመግቢያው የሚድኃኒት አቅራቢ ሚድኃኒቶችን ለመሸግባት የዳቤ ሚድኃኒት ወል ስምምነት ይፈፅማል፤ ከግል ሚድኃኒት አምራችና አቅራቢ ድርጅቶች ጥራት ያለው ሚድኃኒት በተመሳሳይ መልኩ ሠራተኛው በማግኘት ተጠቃሚ እንዲሆን በግልፅ አወዳድሮ ይገዛል፤
- 5.4. የባለስልጣን መ/ቤቱ ሠራተኞች በቅድሚያ የታዘዘላቸውን ሚድኃኒት በክለሲኩ ሚድኃኒት ቤት ያለመኖሩ ሚጋጋጫ ሲሰጥ የዳቤ ሚድኃኒት አገልግሎት ለማቅረብ ወል ከተገባባቸው ሚድኃኒት ቤቶች አገልግሎቱን ያገኛሉ፤
- 5.5. የባለስልጣን መ/ቤቱ ሠራተኞች የዳቤ ሚድኃኒት ከሚቀርበው ደንበኛ ሚድኃኒት ቤት የታዘዘው ሚድኃኒት ካላገኙ ሚድኃኒቱ ያለመግኘቱን የሚያሳድግ ምልክትና ማህተም በያንስ ከሀላት ሚድኃኒት ቤቶች በመከደረግ በመግቢያ ህጋዊ እወቅና ከተሰጠው የሚድኃኒት አቅራቢ ማለትም ከቀይ መስቀል፣ ከመግቢያ ሚድኃኒት ቤቶች ወይም ከግል ሚድኃኒት ቤት ይገዛል፡፡

አንቀጽ - 6

የድንገተኛ የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ

ድንገተኛ ህመም ማለት የተገልጋዩ የህመም ሁኔታ ጊዜ የሚቀርበው ወዲያው የህክምና እርዳታ ካላገኘ በህይወትና በአካል ላይ ከፍተኛ እና ዘላቂ ጉዳት ወይም አደጋ ሊያደርስ የሚችል ህመም ሲሆን፡ -

- 6.1. አንድ ሠራተኛ ከሥራ ሰዓት ወጪ በበዓላት ቀንና ቅዳሜ እሁድን ጨምሮ ድንገተኛ ህመም ካጋጠመው ያለ ሪፖርት ወረቀት የባለስልጣን መ/ቤቱ መታወቂያ በማሰየትና ኮፒውን በማይያዝ ብቻ ወል ከተገባበት ደንበኛ የህክምና ተቋም ወይም በማንኛውም የመንግስት ጤና ተቋማት ህክምና ሊያገኝ ይችላል፤
- 6.2. በድንገተኛ ህመም ምክንያት ደንበኛ ካልሆነ የመንግስትና የግል የህክምና ተቋም የህክምና አገልግሎት ያገኘ ተገልጋይ በዕለቱ የመጀመሪያ እርዳታ ላገኘበት የህክምናው የጠቅላላ ወጪ 100% ይሸፈናል፡፡ ሆኖም የመጀመሪያ እርዳታ በድንገተኛ ህመም ምክንያት ካገኘ በኋላ ወዲያው ወደ ደንበኛው የጤና የህክምና ተቋም ቀጣይ ህክምናውን ማግኘት ይገባዋል፤
- 6.3. ከላይ አንቀጽ 6/6.2 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በመንግስት ሆስፒታል አገልግሎቱን አግኝቶ ቀጣይ ህክምናውንም በመንግስት ሆስፒታሉ የሚከፈል ከሆነ ባለስልጣን መ/ቤቱ እስከ ህያ ቀናት ድረስ ያለውን መቶ ወጪ ይሸፈናል፤
- 6.4. አንቀጽ 6/6.2 እንደተጠበቀ ሆኖ ተገልጋዩ በሥራ ገበታው ላይ እያለ የመኪና አደጋ ወይም የእሳት ቃጠላና ተመሳሳይ ድንገተኛ አደጋ በደርሰበት አደጋው ጊዜ ስለማይሰጥ ደንበኛ ባልሆነ የህክምና ተቋም ላገኘው የመጀመሪያ እርዳታ አገልግሎት መቶ ወጪ ይሸፈናል፡፡
- 6.5. በድንገተኛ አደጋ (የእሳት፣ የተሸከርካሪ፣ ወሃ የመሳሰሉት) ሳቢያ በደንበኛ ባልሆነ የህክምና ተቋም አገልግሎት ያገኘ ተገልጋይ የታዘዘውን መድኃኒት የዳቤ መጠየቂያ ደብዳቤ ከባለስልጣን መ/ቤቱ ከሊኒክ መወሰድ ሳያስፈልገው በመታወቂያው በቅድመኛ ከደንበኛ መድኃኒት ቤት መድኃኒቱን ይወስዳል ካልተገኘ ከሌላ ፋርማሲ ገዝቶ ይጠቅማል፤
- 6.6. ተገልጋዩ በሥራ ጉዳይ ወደ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ተልኮ በድንገት ቢታመም ደንበኛ የህክምና ተቋማት ባላቸው ቅርንጫፎች በዚያው ህክምናውና የመድኃኒት ቤት አገልግሎትን ያገኛል፤ ሆኖም ግን ደንበኛ የህክምና ተቋማት በሌለበት አካባቢና በእረፍት ላይ ከአዲስ አበባ ወጪ ማለትም በሌሎች በኢትዮጵያ ክልሎች እያለ ቢታመም በተገኘው የመንግስት ወይም የግል የህክምና ተቋም አግኝቶ የተመለከተ የህክምና ማስረጃና ማዘዎችን ከየክፍያ ሰነድ ጋር አያይዞ ሲያቀርብ ያወጣው ወጪ ይተካል፤
- 6.7. ተገልጋዩ በሥራ ላይ ለማድረስበት ድንገተኛ አደጋ ከደንበኛ የጤና ተቋማት አቅም በላይ ሆኖ ሲገኝ በሀገር ውስጥ ካሉ ሌሎች የጤና ተቋማት የህክምናው መቶ ወጪ ተሸፍኖ ማግኘቱ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ከደረሰበት አደጋ አንፃር በመተኛት ህክምና ማግኘት ካለበት አንቀጽ 1/1.22 መሠረት ተፈፃሚ ይሆናል፤
- 6.8. በሀገር ውስጥ ባሉ የህክምና ተቋማት አቅም በላይ የሆነ ህመም ላጋጠማቸውና ከኢትዮጵያ ወጪ እንዲታከሙ ሪፈር የተደረጉ ሠራተኞች ህክምና ወጪ በተቋሙ አይሸፍንም፤
- 6.9. በድንገተኛ ህመም ሳቢያ የሚከፈል የህክምና እረፍት ማስረጃዎች (ሲክሊቭ) በባለስልጣን መ/ቤቱ የክሊኒክ ባለሙያዎች እንደ ህመሙ ዓይነት ታይቶ በድንገተኛ የሚከሰት ህመም መሆኑን ማረጋገጫ ሲሰጡ ብቻ ተቀባይነት ይኖረዋል፤

አንቀጽ - 7

የህክምና አገልግሎት የክፍያ አፈፃፀም

- 7.1. የተቋሙ ሠራተኞች ከደንበኛ የህክምና ተቋማት እና በግላቸው ለሚገኙት የህክምና አገልግሎት የቅድመኛ ክፍያ አይፈፀምም፤
- 7.2. የህክምና ተቋማት ለሠራተኞች ለሰጡት አገልግሎት በመመሪያውና በወል ስምምነት መሠረት ህጋዊ የክፍያ ሰነድ ከተሰጠው የህክምና ምርመራ ዓይነት ጋር በዝርዝር አያይዘው ሲያቀርቡ ክፍያ ይፈፀማል፤

- 7.3. ታካሚዎች ከደንበኛ መድኃኒት ቤት የታዘዘውን መድኃኒት ሲያጡ በመመሪያው አንቀፅ 5/5.5 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ተሟላቶ በማቅረብው ህጋዊ የክፍያ ሰነድ መሠረት በተቋሙ የክለሲክ ባለሙያዎች ሲረጋገጥ ብቻ ክፍያው ይተካላቸዋል፤
- 7.4. የደንበኛ ህመም/አደጋ የደረሰበት ታካሚ አንቀፅ 6/6.4 እንደተጠበቀ ሆኖ የታዘዘውን መድኃኒት ደንበኛ ካልሆነ የህክምና ተቋም ሲገዙ ወጪው ሊተካ የሚችለው የመድኃኒት ማዘጋጀት ከህጋዊ የክፍያ ሰነድ ጋር ተያይዞና ስለህመሙ ደንበኛነት/ወዲያው መድኃኒቱን/ተገዝቶ ተገልጋዩ መወሰድ/መጠቀም እንደሚገባው በባለስልጣን መ/ቤቱ ባለሙያዎች ወይም ከደንበኛው የጤና ተቋም ተረጋግጦ ሲቀርብ ብቻ ነው፤
- 7.5. የባለስልጣን መ/ቤቱ ሠራተኞች ካጋጠማቸው ህመም አንፃር የታዘዘላቸውን ምርመራ በደንበኛው የህክምና ተቋም ለማግኘት ካልቻሉ፤ የደንበኛው የህክምና ተቋም ወደ ሌላ የህክምና ተቋም ሪፈር ሲደረጉ ብቻና ሪፈር ከተደረጉበት የህክምና ተቋም በራሳቸው ወጪ የምርመራ አገልግሎቱን ላገኙበት ከመግባት ሆስፒታል ከሆነ የወጪው 100% የሚሆን ሲሆን የግል የጤና ተቋም ከሆነ የወጪው 50% ብቻ በተቋሙ ይሸፍናል፤
- 7.6. ከላይ በአንቀጽ 7/7.5 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ከደንበኛ የህክምና ተቋማት ሠራተኛው ካጋጠመው ከፍተኛ የጤና እክል ምክንያት በስፔሻሊስቶች መታየትና ተኝቶ ክትትል መደረግ እንዳለበት በደንበኛው የህክምና ተቋም ሲረጋገጥና በሪፈር መግባታዊ ሆስፒታል ተኝቶ ለሚታከምበት ከሆነ ሙሉ ወጪ የሚፈጸም ሲሆን፤ ተኝቶ መታከም የሚችለው ደንበኛ ባልሆነ የግል ሆስፒታል ከሆነ በመመሪያው አንቀጽ 1/1.22 የተገለፀው እንደተጠበቀ ሆኖ የአደጋ ወጪው 40% ብቻ እንዲተካ ይደረጋል፤
- 7.7. በደምጠኛ የህክምና ተቋማትና በግል ለህክምና ከሚመጡ የህክምና ወጪ ላይ ከካርድ ወጪ 10% እንዲሁም ከላብራቶሪ ምርመራ ወጪ 10% ተገልጋዩ ይችላል፤ ይህም ከደመወዝ ላይ ተቆራጭ ይደረጋል፡፡

አንቀፅ - 8

ህክምና ተቋማት ጋር ውል ስለመዋዋል

- 8.1. ባለስልጣን መ/ቤቱ ለመድኃኒት አቅርቦት፤ ለህክምና አገልግሎትና ለዲያግኖሲኒንግ ምርመራ ማከለሽ ስምምነት በገባባቸው የህክምና ተቋማትና መድኃኒት ቤቶች የወል እድሳት የሚደረገው በየሁለት ዓመት ሲሆን ይህ የሚሆነው የክትትል/Supervision/ ሥራ ተከናወኖ በክለሲካችን የህክምና ባለሙያዎች እውቅና ሲሰጥና ሲረጋገጥ ብቻ ነው፤
- 8.2. በአንቀፅ 8/8.1 ላይ የተገለፀው እንደተጠበቀ ሆኖ ስምምነት የተገባባቸው የህክምና ተቋማትና መድኃኒት ቤቶች በስምምነቱ ዘመን የሰጡትን ዋጋ እንደሀገር የዶላር ምንዛሬ ለወጥ ካልተደረገ ወይም ሌሎች አሳማኝ ምክንያቶች ካልቀረቡ በቀር መለወጥ አይችሉም፤
- 8.3. የወሉ ዘመን ሲያበቃ የጤና ተቋማት በተለያዩ ምክንያት ለሚሰጡ የህክምና አገልግሎት ዋጋ በጨምሩ የአቻ የህክምና ተቋማት የአገልግሎት ጥራትና የገበያ ዋጋ በማጥናት በቀጣዩ የወል ዘመን አዋጪ ሆኖ ሲገኝ ወሉ ለራሳቸው ይሸፍናል፤
- 8.4. የደንበኛ የህክምና ተቋማት የአሰራር ሥርዓቱን ተከትለው በሪፈር ለህክምና የሚጡ ተገልጋዮች በትክክል ሪፈር ስለመደረጋቸው የሚል ማረጋገጫ ማቅረባቸውን በሚረጋገጥ እና በተፃፈላቸው የሪፈር ዓይነት (ስፔሻሊቲ) ብቻ ህክምናው ይሰጣል፡፡

አንቀጽ-9

የህክምና ተቋማትን ስለመምረጥ

- 9.1. ማንኛውም የህክምና ተቋም እና የመድኃኒት ቤቶች አገልግሎት እንዲሰጡ የሚፈልገው በአገልግሎት ግዥ በጨታ ወድድር ተመክሮ ነው፤ ሆኖም ግን በዲቤ የሚሰጡ የመንግስት ሆስፒታሎችንና መድኃኒት ቤቶች ያለ ጨታ በደንበኝነት እንዲካተቱ ይደረጋል፤
- 9.2. የህክምና እና መድኃኒት አገልግሎት ሰጪ ተቋማት የሚሰጡትን ህክምና እና የመድኃኒት ዓይነትና ዋጋ ዝርዝር በወል ስምምነቱ ወቅትም ያቀርባሉ፤
- 9.3. የጤና ተቋማት የሚሰጡትን ዝርዝር ህክምና ከምርመራ ዋጋ ጋር በወድድር ወቅት በሰም በታሸገ ኢንሸላንት ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል፤
- 9.4. የህክምና ተቋማት የሚሰጡት የህክምና ወል ዋጋ ለአንድ ዓመት የፀና ሆኖ በመጀመሪያው ዓመት የሰጡት ዋጋ በምንም ዓይነት መልኩ አይቀየርም፡ ሆኖም የተለየና በመንግስት ታወቆና እንደሀገር የወጭ ምንዛሬ ዋጋ ለወጥ መኖሩ ሲረጋገጥ እና ሌሎች ተጨማሪ አሳማኝ ምክንያቶች ሲቀርቡ አንፃራዊ/ያልተጋነነ የዋጋ ለወጥ የመድረግ የሚቻል ሲሆን ባለስልጣን መ/ቤቱ ስምምነቱን መቀጠል የሚችለው የጤና ተቋማቱ አገልግሎት አሰጣጡ ላይ የክትትል ስራ በማከናወንና የተሰጠው ዋጋ ከገበያ ዋጋ ጋር ያለውን ልዩነት በሚፈታል ይሆናል፤
- 9.5. በአገልግሎት ግዥ የሚፈፀም የህክምና አገልግሎት የክለሲኩ ባለሙያዎች የቴክኒካል መስፈርት ከማዘጋጀት ጀምሮ ባለው የግዥ ሂደት ሁሉ በአባልነት በመስተፍ ግዥው በግዥ አፅዳቂ ኮሚቴ እንዲፀድቅ ይደረጋል፤
- 9.6. በክልል ባሉ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ያለው የህክምና አገልግሎት ግዥ አፈፃፀሙ የዋና መ/ቤት ያለውን ሂደት ተከትሎ በክለሲኩ ባሉ ባለሙያዎች ድጋፍ ይሆናል፡፡

አንቀጽ - 10

የህክምና መመሪያ የተፈፃሚነት ወሰን

- 10.1. የህክምና መመሪያው የሚጀገለግለው በባለስልጣን መ/ቤቱና በቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ በቋሚነት ተቀጣሪ ለሆኑ ሠራተኞች፤ የኮንትራት ተቀጣሪና አዲስ ምልምል ሰልጣኞችን ይሸፍናል፡፡

አንቀጽ - 11

የህክምና አገልግሎት ውል ስለማቋረጥ

- 11.1. ተቋሙ የህክምና አገልግሎት ከሚሰጡ የህክምና ተቋማት ለሠራተኞቹ የተሰጠው አገልግሎት አርኪ አለመሆኑን በክትትል/ሱፐርቪዥን ሲረጋገጥ ወዲያው ውሉን ያቋርጣል፤
- 11.2. የባለስልጣን መ/ቤቱና የህክምና አገልግሎት ተቋማት በሚሰጡት ስምምነት በወል ዘመኑ የሚሰጡ አገልግሎቶች ባለስልጣን መ/ቤቱን ለአላስፈላጊ ወጪ የሚደርጉት ሲሆንና ወል የተገባባቸው የህክምና ተቋማቱ ከወል ወጪ አገልግሎት እየሰጡ ከሆነ ውሉ በ10 ቀናት ውስጥ እንዲቋረጥ የሚፈልገው ሆኖ ከስምምነት ወጪ ለተፈፀመው አገልግሎትም ክፍያ የሚፈፀም ግዴታ ተቋሙ አይኖረውም፤
- 11.3. የህክምናው ዋጋ ለምን ያህል ጊዜ ፀንቶ እንደማይሆን በግዥው ወቅት የሚፀሰን በመሆኑ የህክምና ተቋማት በወል ዘመኑ ያለተጨማሪ ምክንያትና ያለባለስልጣን መ/ቤቱ ስምምነት የህክምና ዋጋ ከፍ አድርገው ቢገኙ ለሰጡት አገልግሎት ክፍያ አይፈፀምም፤ ውሉም እንዲቋረጥ ይደረጋል፤

- 11.4. የህክምና ተቋማት በራሳቸው ተቋም ህክምናውን ማድረግ እየቻሉ ያለተጨማሪ ምክንያት ወደ ሌላ ደንበኛ ወደአልሆነ የግል ህክምና ተቋም ሪፈረስ ማድረጋቸው በማስረጃ ተደግፎ ከቀረበ ተቋማት ለአላስፈላጊ ወጪ በመደረጋቸው የወል ስምምነት ወዲያው ይቋረጣል፤
- 11.5. የህክምና ተቋማት አገልግሎቱን መስጠት የሚችሉት በክለሲክ ኃላፊ ቲተር የተመታ የሪፈራል ወረቀት ይዘው ለሚዘጋጁ የባለስልጣን መ/ቤቱ ሠራተኞች ብቻ ሲሆን ከባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ማገኛ ሪፈራል ተሰጥቶ የባለስልጣን መ/ቤቱ ሠራተኛ ላልሆነ /ለሠራተኛው ቤተሰብ በሠራተኛው ስም ለሀላተኛ ወገን ህክምናው እንዲሰጥ የሞከረና እንዲሰጥ ያደረገ ኃላፊና የህክምና ባለሙያ እንዲሁም ይህ እንዲፈጸም መከራ ያደረገ ሠራተኛ በዲስፒሊን እንዲጠየቅ ተደርጎ ወጪውም በተቋሙ አይሸፈንም ተጠያቂው ይሸፍናል፤
- 11.6. በባለስልጣን መ/ቤቱና በህክምና እና በመድኃኒት ቤቶች ተቋማት የሚጋጥም አለመስማማትና ያለመግባባት በኢትዮጵያ ህግ መሠረት ይፈታሉ፡፡

አንቀፅ-12

የተቋሙ ክለሲክ ባለሙያዎች ግዴታና ኃላፊነት

- 12.1. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች ለተገልጋዩ በቂ የሆነ የህክምና አገልግሎት መስጠት የሚገባቸው ሆኖ ክለሲክ በሥራ ቀናት ለተገልጋዩ ክፍት መሆን ያለበት ሆኖ፤ ስብሰባ ሲያጋጥም በሻይ ሰዓት ተገልጋዩ አገልግሎት ማግኘት የሌለበትና የድንገተኛ ህመም አጋጥሞት የሚመጣ ተገልጋይ አገልግሎቱን ወዲያውኑ የመስጠት ግዴታ አለባቸው፤
- 12.2. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች የህክምና ባለሙያ ሥነ-ምግባርን በመለከት ለተገልጋዩ በቂ አገልግሎት መስጠት የሚገባቸው ሆኖ በባለስልጣን መ/ቤቱ ታክሞ ሊደን የሚችል ተገልጋይን ተጨማሪ በሌለው ምክንያት ወደ በደንበኛው የህክምና ተቋም መላክ የለባቸውም፤ ስለሆነም በትወዳኝ በክለሲክ መታከም ያለበትን ተገልጋይ ተጨማሪ በሌለው ምክንያት ተልኮ ቢገኝ ባለሙያው ኃላፊነት ያለበት በመሆኑ በዲስፒሊን እንዲጠየቅ ይደረጋል፤
- 12.3. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች በደንበኛ የህክምና ተቋማት ስለሚሰጠው አገልግሎት ወል ለሚዘዝም ተገቢውን የመቻላ ዲስፒሊን ጠበቆ የክትትል/የሱፐርቪዥን ሥራ መከናወን ያለባቸው መሆኑ፤
- 12.4. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች የህክምና አገልግሎት ግዥ ሲፈፀም በሰነድ ዝግጅትና በቴክኒክ ግምገማ ወቅት መቻላ እገዛ ማድረግ አለባቸው፤
- 12.5. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ወጪ የሚከፈልበትን መንገድ በማጥናት አሜሪካን ያቀርባሉ፤ በባለስልጣን መ/ቤቱ የክለሲክ ደረጃ የሚሰጥ ህክምና በመለየትና ተገቢው የህክምና መሣሪያ እንዲሟላ በማድረግ ተገልጋዩ ሳይንገላታ አገልግሎቱን እንዲያገኝና በተቋሙ የክለሲክ ደረጃ የሚሰጥ ማንኛውንም ህክምናን በክለሲክ የመስጠት ኃላፊነት አለባቸው፤
- 12.6. ወል በተገባባቸው የህክምና ተቋማት ለተሰጠት የህክምና አገልግሎቶች ክፍያ እንዲፈጸም ሰነዶች በመቅርብበት ወቅት ክፍያ ለመፈጸም እንዲያስችል በህክምና መመሪያዎና በወሉ መሠረት ህክምናው ስለመከናወኑ የቀረቡ የህክምና ወጪዎችን ባለሙያዎች በጥንቃቄ ያጣራሉ፤
- 12.7. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች ለታካሚው የሚሰጠው የህክምና ፈቃድ ህመሙ ብቻ መሠረት ያደረገ መሆኑን በማረጋገጥ የህክምና መቻላ ሥነ-ምግባርን በጠበቀ መልኩ መከናወን አለባቸው፤ ከሥራ ሰዓት ወጪና በበዓል ቀናት የመ/ቤቱ ሠራተኞች በክለሲካችን ሳይላኩ በድንገተኛ ታክሙ የህክምና እረፍት (ሲክሊቭ) ይዘው ሲቀርቡ የህክምና ችግሩ በድንገተኛ የሚታይም እና አጣጥሞ መሆኑን ብቻ በመፈተሽ

ሚጋገጫ ያደርጋሉ፤ (በሥራ ቀናት ደንበኛ ባልሆነ የህክምና ተቋም ከድንገተኛ ህክምና ወጪ የሚቀርብ የህመም ፈቃድ ማስረጃ ተቀባይነት አይኖረውም።

- 12.8. ክለሲኩ የታካሚዎች የህክምና ታሪክ መረጃ በሚገባ ማራጀትና የህክምና ማስረጃዎችን በዳታቤዝ በመያዝ ሪፖርትም በየወቅቱ ያቀርባሉ፤
- 12.9. የባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች በባለስልጣን መ/ቤቱ አገልግሎት እየሰጠ ያለውን ካፍቴሪያ ሁኔታ በየወቅቱ ይቆጣጠራሉ፤ መዋዊ እገዛ ያደርጋሉ እንዲሁም ከጤና ጋር በተያያዘ ባለው ችግር ላይ ጉድለት ከታየና ለማስተካከል ፈቃደኛ ሆኖ ካልተገኘ ከትትል በማድረግ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋሉ፤
- 12.10. የባለስልጣኑ መ/ቤት የጤና ባለሙያዎች በየወቅቱ የሚሰሩበት በሽታዎች ላይ ቅድመ ጥንቃቄ ለማድረግ እንዲቻል ለሠራተኛው የጤና ትምህርት/ስልጠና ይሰጣሉ እንዲሁም በተለያዩ ዘዴ በመጠቀም ስለሁኔታው ግንዛቤ ያስጨበጣሉ፤
- 12.11. ማንኛውም ሠራተኛ ተኝቶ እንዲታከም በደንበኛው የጤና ተቋም ሲታዘዝ ባለሙያዎቹ በመከታተል ለህመማቸው ድጋፍ መስጠትና ተኝቶ የቆየበትን ጊዜያት የማስወቅ ኃላፊነት አለባቸው፤
- 12.12. ከቆዳ ጋር በተያያዘ በክሊኒኩ ደረጃ ባለሙያ ባለሙያ በደንበኛው የህክምና ተቋም ካልታዘዘ በቀር የህክምና ባለሙያዎቹ ኮስፖሪክስና ልዩ ልዩ የሚከበሩ ቅባቶች ማዘዝ የለባቸውም፤ ይህ ክልከላ እንዳለ ሆኖ በቸልተኝነት አግባብ ባለው ባለሙያ ሳይታዩ በባለሙያዎቹ ታዛቢ ሆኖ ባዘዘው ባለሙያ ላይ ተገቢው የዲስፒሊን እርምጃ ይወሰዳል፤
- 12.13. የመ/ቤታችን ክሊኒክ ኃላፊ በክሊኒኩ የሚሰሩ የህክምና አገልግሎቶች በፌዴራል የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ቁጥጥር ባለስልጣን ስታንዳርድ መሠረት ህክምናው እየተሰጠ መሆኑን ይከታተላል፤ ባለሙያዎችን በተገቢው የሥራ ክፍል ይመድባል/ያሰራል፤ የታካሚዎች የህክምና እና የወጪ መረጃዎችን በተገቢው መልኩ እየተመዘገቡ መሆናቸውን ይከታተላል፤ በክሊኒኩ የሚሰሩ አገልግሎቶችን በሙሉ በኃላፊነት ይከታተላል፡፡

አንቀፅ - 13

ልዩ ልዩ አፈፃፀም

- 13.1. ከባለስልጣን መ/ቤቱ ጋር ስምምነት የገባው የህክምና ተቋም ታካሚው ካጋጠመው ህመም አንፃር ተጨማሪ ምርመራ/ህክምና የሚከፈልገው መሆኑን ካመነ ለታካሚው በቅድሚያ ያሳውቃል፤ ታካሚው የታዘዘለት ምርመራ በደንበኛ የጤና ተቋም የሚከተለ ከሆነ በዚያው ተቋም ምርመራውን እንዲያገኝ ይደረጋል፤ ሆኖም ግን ምርመራው የሚሰጥ ከሆነ ምርመራው ስላለመደረጉ ማዘዝ ላይ ምልክት አስደርገው ሲቀርቡ በባለስልጣን መ/ቤቱ የክሊኒክ ባለሙያዎች እንዲረጋገጥ ይደረጋል፡፡ የታዘዘለት ተጨማሪ ምርመራ/ህክምና በሌለ የደንበኛ የህክምና ተቋም የሚገኝ ከሆነ ታካሚው በደምጠኛ የህክምና ተቋም አገልግሎት እንዲያገኝ ይደረጋል፤ በደምጠኛ የህክምና ተቋም ምርመራው/ህክምናው የማይከናወን ከሆነ ቢያንስ ከሁለት የህክምና ተቋም ህክምናው ያለመገኘቱን ምልክት አስደርጎ በግል ተከናወኖ ህጋዊ ደረሰኝ ይዞ ሲመጣ የወጣው ወጪ ይተካል፤ ይህ ካልሆነና ህመሙ ድንገተኛና አጣፍፊ ስለመሆኑ በባለሙያ የተገለፀ ማስረጃ ሲቀርብ የተቋሙ ደንበኛ ባልሆነና ሀገር ወስጥ በሚገኝ የህክምና ተቋም የተሰጠውን የህክምና አገልግሎት የምርመራና የአልጋ ወጪ 50% ይሸፈናል፤
- 13.2. በባለስልጣን መ/ቤቱ የክሊኒክ ህክምና ባለሙያዎች የሚሰጠው የህመም ፈቃድ እንደ ህመሙ ሁኔታና እንደ ባለስልጣን መ/ቤቱ ክሊኒክ ደረጃ ስለህመም ፈቃድ አሰጣጡ በሚጠበቀው መመሪያ ተፈፃሚ ይሆናል፤ ሆኖም

የሚጠው የህመም ፈቃድ የህክምና መኖር ሥነ-ምግባርን መሠረት ያደረገ መሆኑን ይገባዋል፡፡ በክለኒኩ ደረጃ ህመሙ መሠረት ባደረገ መልኩ የሚጠው የህመም ፈቃድ ሰባት/ ቀናት መበለጥ የለበትም፡፡

- 13.3. ታካሚው በባለስልጣን መ/ቤቱ የህክምና ባለሙያዎች ሪፈረር ተደርጎ ወደ ተላከበት የጤና ተቋም አገልግሎት እንዲያገኝ የአንድ ቀን ፈቃድ ይሰጣል፤ ሆኖም ለዚህ ቀን በህክምና ላይ ስለመሆኑ ከታከመበት የደንበኛ የህክምና ተቋም ማስረጃ ያቀርባል፡፡
- 13.4. ከድንገተኛ ህመም በስተቀር ታካሚው በክለኒኩ ሪፈረር ሳይደረግ መንግስታዊና መንግስታዊ ባልሆነ የጤና ተቋማት ወጪ ለመግኘቱ የህክምና አገልግሎት ክፍያ ባለስልጣን መ/ቤቱ አይሸፍንም፡፡
- 13.5. ታካሚው ከህክምና ተቋማት የተሰጠውን የህክምና ትዕዛዝ ባለሙያዎች ለመፈረስበት ህመም በህክምና ባለሙያዎች ሰረገገጥ ተጨማሪ ወጪ ባለስልጣን መ/ቤቱ አይሸፍንም፡፡ ባለሙያዎችንም ተጠያቂ አያደርግም፡፡
- 13.6. በባለስልጣን መ/ቤቱ መደበኛና ዘለቄታዊ በሆኑ መኖሪያ የሥራ መደቦች በቋሚነትና በኮንትራት የሚሰሩ ባለሙያዎች እንዲሁም ከስድስት ወራት በላይ በኮንትራት በሌሎች ሥራ መደብ ለመቀጠሉ ሠራተኞች በሥራ ላይ ለመገገማቸው ህመም በባለስልጣን መ/ቤቱ ክለኒክና በደንበኛው የህክምና ተቋም እንደ ቋሚ ሠራተኞች በዓመት ለህክምና ከሚደረገው ማሳሰቢያ በደንበኛው የጤና ተቋም ለካርድ 10% እንዲሁም በየጊዜው ለመፈረግ የላብራቶሪ ምርመራ 10% ከደመወዛቸው ተቆራጭ በመፈረግ የህክምና አገልግሎት ማግኘት ይችላሉ፡፡
- 13.7. ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ 13/13.6 እንደተጠበቀ ሆኖ ከኤች.አይ.ቪ ቫይረስ/ኤድስ ጋር የተያያዘ ለመፈረግ ምርመራ፣ ተኝተው ለሚታከሙ (ከተኝበት ሰዓት ጀምሮ ላለው) እና የእርግዝና ክትትል ለመከናወን ነፍሰጤ ሴት ሠራተኞች ተፈጻሚ ያለመሆኑ፡፡
- 13.8. ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ 13/13.6 እንደ ተጠበቀ ሆኖ ከሥራ ጋር በተያያዘ የመገገማቸው ህመም በባለስልጣኑ መ/ቤቱ ክለኒክ እንዲሁም በደንበኛው ተቋም አገልግሎቱን ያገኛሉ፤ ከደንበኛው የመድኃኒት ቤት ለመደሰዳት መድኃኒት ወጪው በተቋሙ ይሸፈናል፡፡
- 13.9. በአንቀጽ 1.2፣ 1.4፣ 1.9፣ 4.2 እና 4.5 ከሰፈረው ውጭ ለመፈረግ አገልግሎት አገልግሎቱን ያገኘው ተገልጋይ ወጪውን እንዲሸፍን ይደረጋል፡፡

አንቀጽ -14

የተሻሻሉ የህክምና አገልግሎት መመሪያ

ከዚህ በፊት በሥራ ላይ ወሎ የነበረ የህክምና አገልግሎት አሰጣጥ ማንዋል/መመሪያና ከመመሪያው ጋር የተያያዙ ዘዋሪ ደብዳቤ፣ ልማዊ የአሰራር ልምድና ማንኛውም ማህበራዊ ይህ የአሰራር ማንዋል ፀድቆ በሥራ ላይ ከዋለ ጊዜ ጀምሮ ተሸሯል፡፡

አንቀጽ-15

መመሪያውን ስለማሻሻል

የህክምና መመሪያው ካለው ነባራዊ ሁኔታ ጋር ታይቶ ሊያሰራ የማይችል መሆኑ ሲታመንበት በማንኛውም ወቅት ማሻሻል ይቻላል፡፡

አንቀጽ - 16

መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ የህክምና አገልግሎት አሰራር ማንዋል ከፀደቀበት ሐምሌ 1 ቀን 2011 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

